

Asia: VN/630/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kunnan ilmastosuunnitelman laatimisen aikaväli (14 a § 1 mom)

Hallituksen esitys, jonka mukaan kunnan ilmastosuunnitelma tulisi päivittää vähintään kerran valtuustokaudessa, on kannatettava.

Kunnan ilmastosuunnitelman sisältö (14 a § 1–2 mom)

Esityksen lähtökohdaksi on otettu, että kunnan ilmastosuunnitelma kattaisi kuntaorganisaation oman toiminnan ilmastomuutoksen hillintätoimien lisäksi kunnan päätösten vaikutukset asukkaiden ja sidosryhmien mahdollisuuksiin hillitä päästöjä omassa toiminnassaan. Käytännön syistä tätä lähtökohtaa voidaan pitää kannatettavana, joskin samalla on tärkeää tukea ja kirittää kuntia, jotta ne hyödyntäisivät käytössään olevia keinoja päästöjen hillitsemiseksi mahdollisimman laajasti.

Kiireellisten ja kunnianhimoisten päästövähennysten lisäksi hiilen sitominen luonnon nieluihin on välttämätöntä. Samanaikaisesti ilmastomuutoksen eteneminen on väistämätöntä vähintään lähivuosikymmenet ja vaatii yhteiskunnalta laajaa varautumista ja sopeutumista. Koska ilmastotoimien sektorit (päästökauppa, taakanjako, nielut, sopeutuminen) eivät ole toisistaan riippumattomia, olisi ilmastosuunnitelmien toivottavaa kattaa ne kaikki. Tämä helpottaisi kuntien ilmastotoimien suunnitelmallista toteuttamista sekä kokonaiskuvan hahmottamista.

Suunnitelmien sisällössä on tärkeää huomioida, että päästövähennystoimet johtavat aitoihin vähennyksiin, eivätkä siirrä päästöjä ilmastopolitiikan sektorien välillä tai ulkoista päästöjä muihin maihin.

Kunnan ilmastosuunnitelman seuranta (14 a § 3 mom)

Esityksen mukaan kunnan on seurattava suunnitelman toteutumista. Säännöllinen ja kuntalaisille läpinäkyvä seuranta on erittäin tärkeää, jotta voidaan arvioida toimien riittävyys ja mahdollisten lisätoimien tarve.

Kunnan ilmastosuunnitelman huomioiminen kuntastrategiassa ja toimintakertomuksessa (14 a § 3 mom)

Esitys, jonka mukaan ilmastosuunnitelma tulee huomioida kuntastrategiassa ja toimintakertomuksessa, on kannatettava.

Mahdollisuus laatia ilmastosuunnitelma yhdessä alueen muiden kuntien kanssa (14 a § 4 mom)

Mahdollisuus laatia ilmastosuunnitelma yhdessä alueen muiden kuntien kanssa on kannatettava.

Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksiin ilmastolain soveltamisalalla (21 b § 1–4 mom)

On hyvä, että muutoksenhakumenettelystä säädetään nyt selkeästi.

Muutoksenhaku kuntien ilmastosuunnitelmiin (21 b § 5 mom)

On hyvä, että muutoksenhakumenettelystä säädetään myös kuntien osalta selkeästi.

Esityksen vaikutukset (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)

-

Muut huomiot

-

Korhonen Hannele
Ilmatieteen laitos